

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI) (AISBL)

13, Place Albert 1er, B - 6530 Thuin (Belgique), tel : ++32.71.59.12.38, fax : ++32.71.59.22.29,
internet : <http://www.fci.be>

MEDZINÁRODNÁ CHOVATEĽSKÁ STRATÉGIA FCI

1. Úvod

Cieľom chovu psov sú funkčne zdravé psy so stavbou tela a povahou typickou pre plemeno, psy, ktoré môžu žiť dlhý a šťastný život pre prospech a pre potešenie ich majiteľa, celej spoločnosti, ako aj samotného psa. Chovateľská činnosť by mala byť vykonávaná tak, aby podporovala zdravie a pohodu potomstva, ako aj pohodu sučky. Vedomosti, poctivosť a spolupráca na národnej i medzinárodnej úrovni sú základom zdravého chovu psov. Chovatelia by mali byť podporovaní, aby dbali na dôležitosť kombinovania psov, ako aj na výber individuálneho psa, ktorý sa má použiť na chov.

Členovia FCI a zmluvní partneri by mali organizovať vzdelávacie programy pre chovateľov, najlepšie raz ročne. Odporúča sa skôr vzdelávanie chovateľov než striktné chovateľské predpisy a prísne požiadavky v chovateľských programoch, ktoré môžu ľahko viesť k zníženej genetickej rozmanitosti plemena, ako aj k vylúčeniu vynikajúcich predstaviteľov plemena a zníženej spolupráci so svedomitými chovateľmi. Chovatelia a chovateľské kluby by mali byť podporovaní v spolupráci s odborníkmi v otázkach genetického zdravia, aby sa zabránilo kombinácii psov z línií, ktoré budú mať za následok nezdravé potomstvo.

Každý pes, ktorý sa používa na chov alebo je vyšetrovaný na dedičné ochorenia, musí mať identifikáciu (čip alebo tetovanie).

Chovatelia by mali dodržiavať štandard plemena ako usmernenie pre špecifické vlastnosti plemena; malo by sa zabrániť akýmkoľvek prehnanosťam..

2. V chove by sa mali využívať len funkčne a klinicky zdravé psy typické pre plemeno; t.j. používať len psy, ktoré netrpia žiadnym vážnym ochorením alebo funkčným postihnutím.

- . 2.1 Ak sa v chove využijú blízki príbuzní psa, ktorý trpí dedičným ochorením alebo funkčným postihnutím, mali by byť párení iba s jedincami z krvných línií s nízkym alebo žiadnym výskytom rovnakej choroby alebo postihnutia. Ak je k dispozícii test DNA na danú chorobu / funkčné postihnutie, mali by sa testovať chovné jedince, aby sa zabránilo páreniu dvoch prenášačov (pozri bod 5).
- . 2.2 V chove je potrebné sa vyhnúť kombináciám jedincov, ktoré podľa dostupných informácií zvyšujú riziko vážnych ochorení alebo funkčných porúch alebo poškodenia potomstva.
- . 2.3 V chove by sa mali využívať len psy, ktoré majú vyrovnanú povahu typickú pre plemeno. To znamená využívať len psy, ktoré nevykazujú známky porúch správania vo forme nadmernej bojovnosti alebo agresívneho správania v nevyprovokovaných situáciách alebo situáciách, ktoré možno u psa považovať za každodenné situácie.
- 3. Aby sa zachovala, alebo ešte lepšie, rozšírila genetická rozmanitosť plemena, malo by sa zabrániť matador chovu a výraznej príbuzenskej plemenitbe. Párenie medzi súrodencami, matkou a synom alebo otcom a dcérou by sa nemalo robiť nikdy. Ako všeobecné odporúčanie, žiaden pes by nemal mať viac potomkov, ako ekvivalent 5% počtu šteniatok registrovaných v populácii daného plemena počas päťročného obdobia. Veľkosť plemennej populácie by sa mala posudzovať nielen na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni, najmä u plemien s malým počtom jedincov.
- 4. Výsledky testovania (pozitívne alebo negatívne) pre fenotypový výskyt polygenetických ochorení by mali byť k dispozícii v otvorených registroch. Výsledky by sa mali použiť na podporu výberu a kombinácie chovných psov.
- . 4.1 ^[1]_[SEP]Chovateľská hodnota založená na výsledkoch testovaní by mala byť, pokiaľ je to možné, počítačovo spracovaná, aby sa uľahčil výber chovného materiálu nielen na fenotypovom vzhľade, ale aj predpokladaným genotypom. Vo všeobecnosti platí, že odhadovaná chovateľská hodnota kombinácie by mala byť lepšia ako priemer

plemena.

- . 4.2 Testovanie by sa malo odporúčať len v prípade ochorení a u plemien, kde choroba má veľký vplyv na funkčné zdravie psov.
5. Výsledky testov DNA na dedičné ochorenia by sa mali použiť na zabránenie rozmnožovania chorých psov, nie nevyhnutne na zlikvidovanie ochorenia. Psy, u ktorých sa preukázalo, že sú prenášačmi (heterozygoti) pre recesívne zdedené ochorenie, by mali byť párené iba s jedincom, u ktorého sa preukázalo, že nenesie alelu pre rovnakú chorobu.
6. Každý pes by mal byť schopný sa prirodzene páriť. Umelé oplodnenie by sa nemalo používať ako alternatíva pri fyzickej neschopnosti psa. Suka by mala byť vylúčená z ďalšieho chovu, ak nie je schopná prirodzene porodiť, kvôli anatómii alebo dedičnej predispozícii, alebo ak nie je schopná postarať sa o novonarodené šteňatá, v dôsledku mentality alebo zdedenej agalaktii (neschopnosti produkovať mlieko).
7. Zdravotné problémy, ktoré nemožno diagnostikovať pomocou testov DNA alebo inou formou testovania, by mali mať takisto vplyv na chovateľské programy špecifické pre plemeno.
8. Vo všeobecnosti by chovateľský program nemal vylúčiť viac ako 50% plemena; chovná populácia by sa mala vyselektovať z najlepšej polovice plemennej populácie.
9. Odchov šteniat so správnym kŕmením, vystavením prostrediu, stimuláciou od ich matky, chovateľa ale aj iných osôb, aby si vyvinuli spoločenské postavenie a zmysel, musí byť základom každého chovu.

Viac špecifických detailov ohľadne zdravého chovu psov je daných v FCI medzinárodnom chovateľskom poriadku a v FCI stanovách (článok 12 – Chovateľský etický kódex)

Táto stratégia bola odsúhlasená chovateľskou komisou FCI v Neapole, dňa 23. 5. 2009. Dokument bol odsúhlasený Prezídiom FCI v Madride vo februári 2010.